

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Херсонський політехнічний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу,
голова приймальної комісії
О.Є.Яковенко
О.Є.Яковенко
» 2014 р.

ПРОГРАМА

фахових вступних випробувань
на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст
спеціальності 5.03050901 «Бухгалтерський облік»

для вступників на основі раніше здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня: «кваліфікований робітник»

з нормативним терміном навчання на вакантні місця

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

цикловою комісією «Бухгалтерський облік»

Протокол № 6 від 08.01.2014 р.

Голова комісії *О.О.Комліченко* О.О. Комліченко

1. МЕТА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Метою фахового вступного випробування є комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами та відповідності освітньо-кваліфікаційному рівню «кваліфікований робітник». Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці і здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідного рівня.

2. ДОПУСК ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

До участі у вступних випробуваннях допускаються кандидати, які дотрималися усіх норм і правил, передбачених чинним законодавством, зокрема «Правил прийому до Одеського національного політехнічного університету» та «Правил прийому до Херсонського політехнічного коледжу»

3. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вступні випробування охоплюють цикл фахових дисциплін та складаються з таких частин.

1 Бухгалтерський облік

1.1 Організація бухгалтерського обліку

Загальні відомості про господарський облік та його суть.

Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика.

Види господарського обліку. Суть і зміст оперативного-технічного, бухгалтерського та статистичного обліку. Особливості та сфера застосування кожного виду обліку.

1.2 Групування господарських засобів

Предмет бухгалтерського обліку.

Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал; господарські процеси; господарські операції.

Метод бухгалтерського обліку. Методичні прийоми бухгалтерського обліку. Складові елементи методу бухгалтерського обліку: документація та інвентаризація, рахунки і подвійний запис, оцінка і калькуляція, баланс і звітність. Зв'язок предмета і методу бухгалтерського обліку.

Тема 1.3 Бухгалтерський баланс

Поняття бухгалтерського балансу. Структура і зміст балансу: актив і пасив, статті балансу. Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу та його обґрунтування. Валюта балансу, періодичність його складання та подання.

Типи господарських операцій та характеристика змін, які вони спричиняють у балансі.

1.4 Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис

Економічна суть рахунків, їх значення і роль у бухгалтерському обліку. Будова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо). Активні, пасивні рахунки, їхня структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо.

Подвійний запис на рахунках, його обґрунтування і контрольне значення. Взаємозв'язок між рахунками і балансом.

Кореспонденція рахунків. Синтетичний і аналітичний облік. Поняття про субрахунки, їх роль, значення і порядок використання.

1.5 Основи обліку господарських процесів

Господарські процеси як важливі об'єкти обліку.

Облік процесу заготівлі й використання виробничих запасів. Облік та списання транспортно-заготівельних втрат.

Облік процесу виробництва, визначення собівартості виготовленої продукції. Калькулювання як спосіб групування витрат і визначення собівартості продукції, робіт, послуг.

Облік процесу реалізації та визначення фінансових результатів. Порядок визначення фінансових результатів діяльності підприємства.

1.6 Документація господарських операцій та інвентаризація

Бухгалтерський документ та його реквізити. Документація, її суть і значення.

Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення.

Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Типізація, стандартизація та уніфікація бухгалтерських документів.

Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: повна, часткова, суцільна, вибіркова. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів; відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку.

1.7 Регістри, техніка та форми бухгалтерського обліку

Облікові регістри, їх суть і значення. Види і форми облікових регістрів. Класифікація облікових регістрів. Помилки в облікових записах, способи їх виявлення та виправлення.

Форми бухгалтерського обліку, їх суть, характеристика: 1) журнал-головна; 2) меморіально-ордерна; 3) журнально-ордерна; 4) автоматизована.

Тема 1.8 Основи бухгалтерської звітності

Поняття про звітність як елемент методу бухгалтерського обліку. Види звітності та її зміст. Внутрішня й зовнішня звітність підприємства.

2 Фінансовий облік

2.1 Облік власного капіталу та забезпечення зобов'язань

Облік формування і руху статутного капіталу на підприємстві.

Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку. Облік неоплаченого капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування.

2.2 Облік необоротних активів

Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.

Документальне оформлення та облік надходження основних засобів.

Документальне оформлення і облік переміщення та вибуття основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік амортизації та зносу основних засобів.

Види та характеристика нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів. Індексація вартості нематеріальних активів.

Документальне оформлення надходження, переміщення та вибуття нематеріальних активів.

Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.

Облік зносу (амортизації) нематеріальних активів.

2.3 Облік товарно-матеріальних цінностей

Оцінка виробничих запасів. Документально оформлення надходження виробничих запасів. Документальне оформлення відпуску й використання виробничих запасів. Облік надходження ф руху виробничих запасів та МШП.

2.4 Облік грошових коштів

Документальне оформлення касових операцій. Облік касових операцій в системі рахунків.

Облік коштів на рахунках в банку. Порядок відкриття (закриття) рахунків в банку.

2.5 Облік розрахункових операцій та інших активів

Облік векселів одержаних. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Особливості обліку розрахунків з підзвітними особами.

Облік розрахунків з відшкодування матеріальних збитків та з різними дебіторами і кредиторами.

2.6 Облік короткострокових зобов'язань

Облік короткострокових кредитів, розрахунків з постачальниками і підрядниками. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками.

Облік розрахунків з бюджетом за податками і платежами.

Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.

Види утримань із заробітної плати та їх облік. Облік розрахунків з персоналом щодо оплати праці. Особливості обліку розрахунків з депонентами.

Облік створення й використання резерву на оплату відпусток.

2.7 Облік доходів і результатів діяльності

Облік доходів від операційної діяльності. Облік доходів від реалізації. Облік інших операційних доходів. Облік доходів від іншої звичайної

діяльності. Облік фінансових доходів. Облік доходів від участі в капіталі. Облік фінансових результатів діяльності. Порядок формування фінансових результатів діяльності.

2.8 Облік витрат за видами діяльності

Облік витрат операційної діяльності. Класифікація витрат. Облік собівартості реалізації.

Облік загальновиробничих витрат. Склад і види загальновиробничих витрат. Документальне оформлення обліку загальновиробничих витрат. Облік накопичення і списання загальновиробничих витрат.

Розподіл загальновиробничих витрат. Методика розподілу загальновиробничих витрат. Правила розподілу ЗВВ.

Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут.

2.9 Бухгалтерська (фінансова) звітність

Звітність, її суть та значення.

Методика складання і подання квартальної фінансової звітності.

Методика складання і подання річної фінансової звітності.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вступні випробування проводяться в письмовій формі у відповідності з нормами чинного законодавства, зокрема з «Правилами прийому до Херсонського політехнічного коледжу».

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ВСТУПНИКА ПРИ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

При оцінюванні письмових відповідей вступників слід звернути увагу на такі аспекти:

- знання фактичного матеріалу, глибина і повнота відповіді;
- правильне розуміння та ступінь свідомого засвоєння вивченого;
- логічна послідовність, чіткість викладу матеріалу;
- вміння спостерігати за явищами, зіставляти, порівнювати, аналізувати та робити самостійні висновки;
- вміння застосовувати здобуті знання, уміння та навички на практиці;
- грамотність і чистота мовлення.

"Відмінно" (175-200 балів, А) ставиться тоді, коли студент:

- дає повні зв'язні відповіді на поставлені запитання;
- правильно визначає поняття;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- точно формулює свої думки й обґрунтовує їх;
- послідовно викладає матеріал, логічно міркує;
- виявляє творчі здібності та вміння ілюструвати теоретичні знання, наводить приклади, порівнює, зіставляє, аналізує, узагальнює;

- грамотно оформлює свою відповідь;
- має високий рівень знань.

"Добре" (152-174 балів, ВС) ставиться тоді, коли студент:

- правильно визначає поняття;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- точно формулює свої думки й обґрунтовує їх;
- послідовно викладає матеріал, логічно міркує, порівнює, зіставляє, аналізує, узагальнює;
- проте робить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу чи розв'язанні задач, не досить повно висвітлює деякі факти, припускається не грубих помилок при виконанні завдань відповідної складності;

- має достатній рівень знань

"Задовільно" (124-151 балів, DE) ставиться тоді, коли студент знає і розуміє основні положення теми, виконує завдання середнього рівня складності, проте:

- не досить глибоко володіє матеріалом;
- допускає помилки при визначенні понять;
- не переконливо обґрунтовує думку;
- не наводить яскравих прикладів;
- у відповідях немає послідовності, чіткості, упевненості;
- припускається грубих помилок при виконанні більш складніших завдань.

"Незадовільно" (100-123 балів, FX) ставиться тоді, коли студент:

- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого змістовного модуля;
- слабо володіє зв'язним мовленням;
- має низький рівень знань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р., № 996 // Відомості Верховної Ради. – 1999. - № 51. – С. 548.
2. Бутинець, Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Ф.Ф. Бутинець — Житомир: ЖІТІ, 2000. - 640 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік / [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 608 с.
4. Кузьмінський, З. П. Теорія бухгалтерського обліку / З.П. Кузьмінський. – К.: КНЕУ, 2002. - 192 с.
5. Організація бухгалтерського обліку: [навч. посібник для студ. вищ. навч. закл.] / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.
6. Організація бухгалтерського обліку : практикум. / [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 352 с.
7. Партин, І.О. Бухгалтерський облік : основи теорії і практики. / І.О. Партин – К.: Товариство “Знання” КОО, 2000. – 245 с.
8. Пархоменко, В. М. Реформування бухгалтерського обліку в Україні. План рахунків. Положення (стандарти) бухгалтерською обліку. / В.М. Пархоменко, П.П. Баранцев — Луганськ, 2000. - 272 с.
9. План рахунків бухгалтерського обліку.
10. Сопко, В В. Бухгалтерський облік. / В.В. Сопко - К.: КНЕУ, 2000. — 500 с.
11. Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України / Н.М. Ткаченко – К.: А.С.К., 2000. – 784 с.
12. Управлінський облік / [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 368 с.
13. Хом'як, Р.Л. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні. / Р.Л. Хом'як – Львів: “Інтелект-Захід”, 2000. – 444 с.